

**FIL-QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)
BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI**

MAĠISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Kump. Nru: 172/12

Illum: 26 ta' Frar 2019

**Il-Pulizija
(Spettur Kylie Borg)**

vs

**Stephen Spiteri
(ID 75186(M))**

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront tal-imputat Stephen Spiteri ta' 39 sena, iben Victor u Ċensina nee` Scerri, imwielel l-Awstralja, nhar id-19 ta' Mejju 1972, residenti Entratura A, Flat Numru 6, Triq l-Għajn, il-Belt Valletta, detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 75186(M);

Akkuzat talli f'dawn il-Gzejjer ġewwa l-Belt Valletta, nhar il-15 ta' Frar 2012, għall-ħabta tas-13:00 ta' wara nofsinhar:

1. Ikkaguna diversi offiżi fuq il-persuna ta' Sharon Spiteri, omm uliedu, liema offiżi jitqiesu li huma gravi skond kif iċċertifika Dr Daniel Barta M.D. u dan bi ksur tal-artikolu 216 u l-artikolu 222(1)(a) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta;
2. Bl-imġieba tiegħu, ikkaguna lil Sharon Spiteri, il-biża' li ser tintuża vjolenza kontriha jew kontra l-proprjeta` tagħha, meta kien jaf jew missu kien jaf li l-imġieba tiegħu se tikkaguna lil Sharon Spiteri, hekk tibza'

kull darba minn dawn l-okkazzjonijiet u dan bi ksur ta' l-Artikolu 251B(1) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

3. Ikkaguna lil Dr Christian Malcolm Grima LL.D., il-biża' li ser tintuża vjolenza kontrih jew kontra l-proprjeta' tiegħu, meta kien jaf jew missu kien jaf li l-imġieba tiegħu se tikkaguna lil Dr Christian Malcolm Grima LL.D., hekk jibża' kull darba minn dawn l-okkazzjonijiet u dan bi ksur ta' l-Artikolu 251B(1) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta;
4. Ingurja u/jew hedded lil Dr Christian Malcolm Grima LL.D. u dan bi ksur ta' l-Artikolu 339(1)(e) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

U aktar talli rrenda ruħu reċidiv b'diversi sentenzi mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati Malta, liema sentenzi huma definittivi u ma jistgħux jiġu mhassra ai termini ta' l-Artikoli 49 u 50 tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba toħroġ Ordni ta' Protezzjoni ai termini tal-Artikolu 412(C) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta sabiex tipprojbixxi lill-imputat milli javviċina lil Sharon Spiteri u r-residenza tagħha kif ukoll il-post illi hija tiffrekwenta.

Semgħet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-każ u d-dokumenti esebiti, inkluż il-kunsens ta' l-Avukat Ġenerali ai termini tal-Artikolu 370(4) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, sabiex din il-kawża tiġi trattata bi proċedura sommarja;

Rat ukoll illi waqt l-eżami tiegħu skont il-liġi, l-imputat wieġeb illi ma kellux oġġezzjoni li l-każ tiegħu jiġi trattat bi proċedura sommarja u wieġeb ukoll illi mhux ħati tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu;

Rat illi fis-seduta tal-4 ta' Novembru 2013, il-partijiet iddikjaraw illi kienu qegħdin jeżentaw lil din il-Qorti, kif preseduta, milli terġa' tisma' l-provi kollha mressqa sa dakinhar quddiem il-Qorti kif diversament preseduta.

Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Dan il-każ jirrigwarda inċident illi allegatament seħħ bejn l-imputat u Sharon Spiteri, fi sfond ta' diversi problemi matrimonjali bejniethom u li fiż-żmien tal-każ odjern kienu għaddejjin minn proċeduri varji f'dan il-kuntest. L-inċident mertu ta' dawn il-proċeduri seħħ fil-15 ta' Frar tas-sena 2012 ġewwa l-bini tal-Qorti u fil-preżenza, fost oħrajn, taż-żewġ ulied minuri tal-konjuġi Spiteri u missier l-istess Sharon Spiteri, li lkoll xehdu f'dawn il-proċeduri.

Jirriżulta mix-xhieda prodotta, illi dak in-nhar tal-15 ta' Frar 2012, Sharon Spiteri u l-imputat odjern kellhom proċeduri l-Qorti, f'liema proċeduri, Sharon Spiteri giet akkużata talli naqset milli tiegħu lil uliedha għall-aċċess tal-missier, l-imputat odjern, ġewwa l-bini tal-Appoġġ. Il-kawża nstemgħet fl-awla numru 21, fit-tieni sular tal-binja prinċipali tal-Qorti. Flimkien ma' Sharon Spiteri, jirriżulta illi kien hemm missierha, Raymond Spiteri, u ż-żewġ ulied tal-partijiet, senjatament Francesca u Mikela, aħwa Spiteri. Da parti tiegħu, l-imputat kien akkumpanjat mis-sieħba tiegħu, Emiliana Micallef.

Dwar l-inċident mertu tal-proċeduri odjerni, Sharon Spiteri tixhed illi dak in-nhar tal-15 ta' Frar 2012 hija giet illiberata mill-akkuża/i miġjuba kontra tagħha u fi kliemha stess, l-imputat ħareġ "*indannat*"¹. Spjegat illi waqt illi hi, missierha u ż-żewġ uliedha kienu niżlin it-taraġ tal-Qorti, akkumpanjati mill-avukat ta' fiduċja tagħha, Dr Christian Grima LL.D., l-imputat beda jinsulentahom. Fissret illi l-ewwel beda jinsulenta lill-Avukat Dr. Christian Grima LL.D u beda jheddu illi kien ser ipattiha kemm lilu kif ukoll lill-familjari tiegħu. Imbagħad, skont hi, l-imputat beda jgħajjar lit-tfal u jgħidilhom li kienu maħmuġin, lil waħda minnhom li kienet tagħmel pipi taħtha u lill-oħra illi għandha geddumha twil. Tgħid illi lilha għajjarha prostituta fost tgħajjir ieħor bħal dan. Hija tgħid illi ħadet il-parir tal-avukat tagħha sabiex jibqgħu neżlin u lill-imputat ma jkellmuhx u għalhekk, hi, l-ulied u missierha baqgħu neżlin it-taraġ biex johorġu mill-bieb prinċipali tal-Qorti. Tgħid illi hija ħarġet mill-bieb u l-imputat baqa' jgħajjar lit-tfal u li l-imputat qabad jagħtiha għax ma kellmitux. Tgħid illi hekk kif kienet fuq it-targa tal-Qorti, taħt il-logġa, l-imputat qabdilha rasha u beda jagħtiha fuqha u jhabbtilha rasha mal-ħajt. Fissret illi dak il-ħin, hija stordiet, bdiet tirremetti u daħħluha lura, ġewwa l-bini tal-Qorti, sabiex tingħata assistenza. Tgħid illi b'riżultat ta' dan l-inċident, hija kellha daqqa fuq ix-xoffa, f'rasha u f'idha. Tgħid illi sussegwentement, marret l-għassa u in segwitu l-Pulizija akkumpanjawha ġewwa ċ-Ċentru tas-Saħħa minn fejn intbagħtet l-isptar Mater Dei għal aktar aċċertamenti u testijiet mediċi.²

Xehed ukoll Raymond Spiteri, missier Sharon Spiteri, illi kkonferma li dak in-nhar tal-inċident kien qiegħed il-Qorti flimkien ma' bintu. Ikkonferma wkoll illi huma u neżlin it-taraġ tal-Qorti, l-imputat u s-sieħba tiegħu, ċertu Emiliana Micallef, bdew jinsulentaw lit-tfal, lil waħda jgħajjruha maħmuġa u li tagħmel pipi taħtha u lil oħra li għandha geddumha twil. Magħhom kien hemm ukoll l-Avukat Dr. Christian Grima. Skont ix-xhud, lill-avukat, l-imputat qallu li kien ser ipattiha lilu u lil familta. Żied illi ħarġu barra, kienu qabzu l-grada tal-Qorti u x'ħin kienu fuq it-targa heġġin għal Strada Rjali, sema' lil bintu twerżaq u tgħajjat. Huwa jgħid illi ra lil bintu ma' l-art, tirremetti u ra ukoll lill-imputat

¹ A fol. 47 tal-proċess.

² Ara din ix-xhieda a fol. 46 sa 50.

iħabbtilha rasha mal-ħajt. Spjega b'referenza għall-imputat illi *“Qabdilha rasha hekk u ħabbatilha mal-koxxa”*³ u dan kif ħargu mill-bieb ta' barra, fuq in-naħa tax-xellug. Jgħid ukoll illi bintu stordiet u nizlet mal-art. Żied jgħid illi ssejjhu l-Pulizija fuq il-post, lil bintu haduha ġewwa ċ-Ċentru tas-Saħħa u hu mar magħha. Jgħid in oltre illi jidhirlu li kellha xi demm u ħass ħażin fuqha.⁴

L-Avukat Dr. Christian Grima ikkonferma illi dak in-nhar tal-inċident, hekk kif l-kawża tlestiet, ħargu mill-awla u huwa akkumpanja lil Sharon Spiteri u lill-familjari tagħha billi ra illi waqt il-kawża, l-imputat deher aġitat u rrabjat. Xehed illi huma u neżlin it-taraġ li jagħti għall-ewwel sular tal-Qorti, l-imputat *“beda jagħmel ħafna kummenti illi jiena drajthom, illi kull darba li nitilgħu l-Qorti dan dejjem bil-kummenti jgħajjar lil klijenta tiegħi, l-ex mara tiegħu u jħares f'għajnejja u jgħidli ‘inti tfal għandek, missek tistħi, jiena naf’ jiena ħassejtni skomdu, jiena rrid nagħmel xogħoli hawn u ma nippretendix illi jiena nħoss il-biza waqt illi qed nagħmel xogħoli.”*⁵ Żied jispjega illi huwa għamel l-almu tiegħu sabiex jgħin lill-konjuġi Spiteri fid-diffikultajiet tagħhom pero` waqt illi xi minn daqqiet l-imputat kien ikun dhuli, drabi oħra kien *“ikun irrabjat qisu dimonju dan ir-raġel u dak inhar kien fi stat ta' dimonju”*.⁶ Ix-xhud jgħid illi huwa ma wassalx lill-klijenta tiegħu sal-bieb ta' barra tal-Qorti u għalhekk ma rax l-inċident isehh. Fisser illi ra lill-klijenta tiegħu, lil missierha u lit-tfal herġin dritt lejn il-bieb ta' barra u dak il-ħin dar sabiex imur ikompli b'xogħolu meta kif wasal quddiem l-awla numru 5 sema' ħafna għajjat, kommozzjoni u twerżieq, dar lura u ra lil Sharon Spiteri diehla lura ġewwa l-bini tal-Qorti, *“b'ħafna nies imdawwrin magħha, wiċċha u ħalqha bid-demm, xagħarha mqanfed u qisha se taqa' mal-art”*. Żied illi minnufih għarraf lill-Pulizija illi s-suspett tiegħu kien fi Stephen Spiteri u dan in vista tal-atteġjament li kien osserva ftit tal-ħin qabel. In kontro-eżami, ix-xhud jgħid b'referenza għall-kliem dirett lejha mill-imputat x'ħin kienu neżlin it-taraġ, *“l-ispirtu ta' dak il-kumment lili galni nħoss biza għat-tfal tiegħi u hekk kienet intenzjonata.”* Meta ġie ssuġġerit lilu illi l-kliem fil-konfront tiegħu ma kienx wiehed ta' theddid, iżda sempliciment ta' dispjaċir għall-fatt illi kien għadu kif tilef kwerela dwar aċċess għal uliedu u li allura kien jippretendi illi x-xhud jifhmu, l-istess xhud wieġeb hekk: *“Jien dak il-ħin il-mument kif kellini, kif ippunta wiccu, kif ippunta subajgh lejja u il-manjiera kif kellimni, le ma hadtix li dan qed jgħidha ‘isma qed inhossni mugugh għax inti għandek tfal bħali u jekk inti ma tiehux l-aċċess kif jienama hadtx l-aċċess allura jiena inkun dispjecut. Jiena dik it-theddida kienet theddida illi jiena naf fejn noqghod jiena, jiena naf*

³ A fol. 52 tal-proċess.

⁴ Ara din ix-xhieda a fol. 51 sa 54 tal-proċess.

⁵ Ara a fol. 56 tal-proċess.

⁶ A fol. 56 tal-proċess.

li joqghod il-Belt u ma irridx inkun jiena miexi bil-lejl sejjer id-dar u noqghod inhares wara”⁷ ⁸

Xehdu wkoll Mikela u Francesca Spiteri, ulied il-konjuġi Spiteri, li kienu preżenti meta seħħ l-inċident dak in-nhar tal-15 ta' Frar 2012. Mikela Spiteri spjegat illi waqt illi kienu qegħdin jistennew barra sabiex jiġu msejjha jidhlu fl-awla, l-missier beda jagħmlilhom xi mossi pero' ma kienx hemm kliem. Il-minuri jghidu illi wara l-kawża, waqt illi kienu neżlin it-taraġ flimkien ma' ommhom Sharon Spiteri, in-nannu matern, Raymond Spiteri, u l-avukat ta' ommhom, l-imputat missierhom u s-sieħba tiegħu kienu neżlin it-taraġ warajhom. Mikela Spiteri tghid illi huma u neżlin it-taraġ l-imputat missierha beda jghajjarhom u joffendi lill-avukat ta' ommhom bil-familja tiegħu u uża kliem baxx. Tghid ukoll illi heddu bil-familja. Mikela Spiteri tghid ukoll illi lilha ghajjarha 'maħmuġa' u 'qahba', lil ommha wkoll indirizzaha bhala 'qahba' u lil oħtha beda jghidilha 'bewwiela' u tghid illi huma ma regghux irrispondewh. Tghid ukoll illi meta jarahom, hafna drabi hekk jagħmlilhom, iżda huma ma jirrisponduhx. Tghid illi huma baqgħu neżlin it-taraġ, u kif haġu mill-bieb, missierha ta daqqa ta' ponn lil ommha. *“U sabbtilha rasha mal-gebel mal-bieb tal-Qorti ta' mal-genb”*.⁹ Ommha sturdiet u waqgħet mal-art u ddahhlet għewwa l-binja tal-Qorti. Tghid illi ommha kellha d-demmi ma' xufftejha, *“imbagħad minn xagħarha u beda jsabbtilha rasha mal-gebel u kif waqqfuh u firduhom, il-mummy waqgħet mal-art”*.¹⁰ In kontro-eżami, meta ġie sugġerit lilha jekk setax kien il-każ illi ma kienx missierha li ta daqqa ta' ponn lil ommha, iżda s-sieħba tiegħu, hija wiegħbet fin-negattiv, li kienet ċerta minn dan, anke għaliex is-sieħba tiegħu kienet qegħda hdejha, ossia hdejn ix-xhud. Dak il-hin li nġhatat id-daqqa ta' ponn hija kienet hierġa mill-bieb tal-Qorti u kienet hierġa ma' ommha u setgħet tara sewwa dak illi kien qiegħed isehh.¹¹

Da parti tagħha Francesca Spiteri tikkonferma illi x'hin kienu neżlin it-taraġ, missierha, li kien jinsab warajhom flimkien mas-sieħba tiegħu, beda jghajjar lill-avukat bil-familja tiegħu, imbagħad indirizza lil ommha u lil oħtha bhala 'qahba', fil-waqt illi kienet is-sieħba ta' missierhom illi lilha bdiet tghajjarha 'bewwiela'. Tghid illi baqgħu ma kellmuhx sabiex ma jaqilghux inkwiet u x'hin haġu barra missierha ta daqqa ta' ponn lil ommha fuq xufftejha, bir-riżultat li haġgilha d-demmi. Tghid ukoll illi sabbtilha rasha mal-hajt u ommhom sturdiet u waqgħet mal-art sakemm iddahhlet lura għewwa l-bini tal-Qorti, fejn bdiet tirremetti u hi bdiet ixxarbilha wiċċha. Francesca Spiteri ukoll ikkonfermat illi kien l-imputat missierha illi hebb għal ommhom u mhux is-

⁷ A fol. 57 tal-proċess.

⁸ Ara din ix-xhieda a fol. 55 sa 58 tal-proċess.

⁹⁹ A fol. 100 tal-proċess.

¹⁰ A fol. 101 tal-proċess.

¹¹ A fol. 97 sa 108 tal-proċess.

sieħba tiegħu għaliex għalkemm hija kienet quddiem ommha, tikkonferma illi hija ratu jaggregated lil ommha. Skont hi, is-sieħba tal-imputat, Emiliana Micallef, kienet tinsab wara l-imputat. Teskludi wkoll illi qabel seħħ l-inċident kien hemm mossi jew kliem min-naħa ta' ommhom fil-konfront tal-imputat.¹²

Xehdu wkoll l-Uffiċjal Prosekutur l-Ispettur Kylie Borg¹³, PC 200 Bjorn Delia, PC 605 Lino Parascandolo u PS 14 Clayton Fiteni dwar l-involvement tagħhom fl-investigazzjoni. L-okkorrenza relattiva bil-verżjonijiet tal-partijiet giet ippreżentata mill-imsemmi Surgent.¹⁴ L-Ispettur Borg xehdet illi kienet hi illi tat stuzzjonijiet sabiex Sharon Spiteri tittiehed għewwa ċ-Ċentru tas-Saħħa għall-kura u tghid illi l-imputat ukoll intbagħat għall-kura għaliex allega li kien gie aggredit. L-Ispettur Borg spjegat ukoll illi l-istess imputat gie iċċertifikat illi sofra minn ġrieħi ta' natura hafifa, liema ċertifikat baqa' ma giex esebit fl-atti ta' dawn il-proċeduri, fil-waqt illi l-ewwel ċertifikat mahruġ fil-konfront ta' Sharon Spiteri miċ-Ċentru tas-Saħħa kien jindika illi hija kienet garrbet ġrieħi ta' natura gravi.¹⁵ Tghid illi hija ntbagħtet l-isptar Mater Dei u hemmhekk giet ċertifikata illi kellha feriti hfief.¹⁶ Tghid ukoll illi l-imputat gie arrestat u nġhata d-drittijiet tiegħu skont il-liġi, izda rrifjuta illi jottjeni parir legali u wara rilaxxja stqarrija lill-pulizija.¹⁷

Xehed Dr. Daniel Barta illi eżamina lil Sharon Spiteri għewwa ċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Furjana u kkonferma ċ-ċertifikat minnu rilaxxjat fil-konfront tagħha fil-jum in kwistjoni. Huwa fisser illi Sharon Spiteri infurmatu illi kienet irremetiet qabel marret għewwa ċ-Ċentru tas-Saħħa u fil-hin tal-eżami wriet sintomi ta' *brain concussion* billi kienet qieghda ssofri minn uġigh ta' ras, sturdament u dardir, kellha wkoll uġigh fuq iż-żewġ naħat ta' rasha, demm niexef u nefha fuq in-naħa tal-lemin ta' xoffitha u nefha u uġigh fuq il-warda ta' wiċċha tan-naħa tal-lemin. Jghid illi kellha wkoll uġigh fis-sebgha l-kbir ta' idha l-leminija li deher ukoll illi kien minfuħ u fih il-moviment kien limitat. Dehret ukoll illi kienet fi stat ta' xokk u anzjeta`. Stante illi huwa ssuspetta *brain concussion* huwa rreferiha għewwa l-isptar Mater Dei għal iżjed investigazzjoni u sabiex tittiehed x-ray ta' subgħajha l-kbir biex jiġi determinat jekk kienx hemm ksur. Dwar in-natura tal-ġrieħi fisser hekk: "*Since I was suspecting a brain concussion I qualified it as grievous. In Floriana Health Centre I have no means to exclude that it is not. So from the medical point I have to suspect the worst and exclude it then saying it is ok and some serious*

¹² A fol. 109 sa 118 tal-proċess.

¹³ Ara din ix-xhieda a fol. 76 sa 78 tal-proċess.

¹⁴ Ara dan ir-rapport a fol. 70 sa 74 tal-proċess.

¹⁵ Ara dan iċ-ċertifikat, a fol. 21 tal-proċess.

¹⁶ Ara a fol. 20 tal-proċess.

¹⁷ Din tinsab esebita a fol. 17 sa 19 tal-proċess.

problems will develop.”¹⁸ Fisser illi huwa qies il-ġrieħi bħala gravi, ġħaliex f’dak l-istadju ma kienx f’posizzjoni li jeskludi dan.¹⁹

It-tabib Dr. Chris Sant ikkonferma li kien hu li rrilaxxa ċ-ċertifikat esebit a fol. 20 tal-proċess fil-konfront ta’ Sharon Spiteri u jġħid illi hija kienet daħlet l-emergenza (ġewwa l-isptar Mater Dei) b’uġiegh f’rasha u fil-polz tal-lemin. Xehed illi s-CT scan u l-x-ray tal-polz li sarulha taw riżultat normali u ma kienx hemm ksur jew *dislocations*. Jispjega illi huwa klassifika dawn il-ġrieħi bħala ħfief stante illi ma kienx hemm ksur, lanqas ksur fil-ġilda.²⁰

L-imputat ġħazel illi jixhed f’dawn il-proċeduri u spjega illi dak in-nhar tal-inċident huwa kien jinsab il-Qorti in konnessjoni ma’ kawża kontra Sharon Spiteri rigwardanti l-aċċess tieġħu ġħal uliedhom. Din il-kawża kellha tinstema’ f’awla fit-tieni sular tal-binja prinċipali tal-Qorti. Huwa jġħid illi damu madwar tliet sigħat jistennew barra l-awla sakemm ġiet imsejġħa l-kawża tagħħom u matul dan il-ħin, inqalġħu xi battibekki u kien hemm tġħajjir minn Sharon Spiteri u missierħa fil-konfront tieġħu. Skont hu, Spiteri bdiet tġħajjru ‘oħxon’ u anki lissnet xi kliem kontra omm l-imputat. Preżenti wkoll kien hemm Emiliana Micallef, is-sieħba tieġħu. Żied jġħid illi t-tfal ma kienux preżenti mill-bidu iżda meta waslu l-Qorti beda ħafna tġħajjir u paroli, anzi xehed, illi qabel marret ġħat-tfal Sharon Spiteri qalet lill-imputat illi kienet sejra ġġib it-tfal halli jġħajjruh huma wkoll, u skont hu, meta waslu t-tfal, Raymond Spiteri beda jġħid lit-tfal “*ġħajjruh lid-daddy, ġħajjruh*”. X’ħin il-kawża tlestiet, qabdu neżlin it-taraġ tal-Qorti u Spiteri kienet nieżla quddiemu flimkien mal-Avukat tagħħa, Dr Christian Grima, waqt illi bdiet thares lura u tġħajjru. Kif niżlu isfel, l-Avukat Dr Christian Grima dar fid-direzzjoni lejn il-lifts waqt illi Spiteri baqġħet sejra lejn il-bieb ta’ barra u sadanittant kien hemm distanza ta’ ffit metri bejnu u bejnħa, iżda meta ġew biex joħorġu u waslu kważi mal-bieb ta’ barra, ġew wara xulxin. L-ewwel ħarġu Raymond Spiteri jew it-tfal, imbagħad martu li kienet eżatt quddiemu. Skont l-imputat, kif ħarġu barra t-tfal bdew jġħajjru lil Emiliana Micallef “*qahba*” ġħaliex skont huma, firdithom minn ma’ missierħom. L-imputat ma felahx iżomm kwiet u spjega illi lil waħda mit-tfal qalilħa illi ma kienx messħa tġħajjar lil min ħa ħsieħba ġħal sitt xhur shaħ meta din ġiet imkeċċija mid-dar ta’ ommħa. L-imputat xehed illi f’dak il-ħin huwa qal lil bintu: “*lil din qed tġħajjar, 6 xhur shaħ tneħħilek il-pipi minn gos-sodda ġħax kellħa vizzju tagħmel pipi taħħa. Ģħidtilħa lil din qed tġħajjar qahba, xebġħet tlibbsek, taħslek u tneħħilek il-pipi minn gos-sodda?*”²¹ L-imputat ammetta illi dak il-ħin ħadħa kontra t-tifla, Francesca. Skont hu, dak il-ħin Spiteri daret, laqtitu ġo mneħħu u hu infaraġ u dak il-ħin beda jġħajjarħa.

¹⁸ A fol. 82 tal-proċess.

¹⁹ Ara din ix-xħieda a fol. 80 sa 83 tal-proċess.

²⁰ Ara din ix-xħieda a fol. 84 sa 87 tal-proċess.

²¹ A fol. 143 tal-proċess.

Kompla jghid illi martu marret lejn Emiliana Micallef u din imbuttat lil martu. Jghid ukoll illi huwa s'hemm biss jiftakar ghaliex imbagħad mexa 'l barra u mar fuqu Raymond Spiteri, li tah daqqa ta' sieq. Sussegwentement, huwa mar l-ghassa. Żied illi ma jafx kif Sharon Spiteri spiċċat b'dawk il-ġrieħi u jishaq illi lilu ħarġuh il-barra u li l-argument kien bejn Sharon Spiteri u Emiliana Micallef. L-imputat tenna illi *"jien qas biss missejtha ghax lili kien hemm tnejn min-nies, jien ma nafx min huma, qabduni hekk ghax oovja ser taqla' daqqa go mniehrek, ser tirritalja. Imma lanqas biss tawni cans nirritalja. Jien din fl-ebda hin ma missejtha ..."*.²²

Jghid ukoll l-imputat illi Sharon Spiteri thalliet tmur waħidha għewwa ċ-Ċentru tas-Saħħa u jallega illi setgħet għamlet ħafna affarijiet fit-triq. Żied illi meta kienu fid-dipartiment tal-emergenza fl-isptar Mater Dei, Spiteri tant kienet muġugħa illi bdiet toħroġlu subgħajha tan-nofs. Żied jghid ukoll illi kieku verament taha dawk id-daqqiet kollha, ma kinitx toħroġ mingħajr ġrieħi. In kontro-eżami jghid ukoll illi wlied u gidbu fix-xhieda tagħhom. In kwantu l-iskontu mal-Avukat Dr Christian Grima, huwa jghid illi lill-avukat dak il-ħin qallu xi kelma, anke tnejn, iżda dak il-ħin kien irrabjat. Jghid illi kien aġitat għaliex martu offendietu b'ommu, illum mejta. Jerga' jghid illi martu ġiet fl-idejn mas-sieħba tiegħu u mistoqsi allura dwar id-demmu u x-xaġħar imqanfed li kellha martu, huwa jghid li ma jaf xejn għax lilu qabduh u ħarġuh 'il barra.²³

Ikkunsidrat ukoll:

Kif ingħad, l-imputat volontarjament irrilaxxa stqarrija nhar is-16 ta' Frar 2012 u dan wara li nġhata s-solita twissija skont il-liġi, kif ukoll id-dritt li jottjeni parir legali qabel l-interrogatorju tiegħu, liema dritt huwa għażel li ma jeżerċitax. Fiż-żmien in kwistjoni, l-imputat ma nġhatax id-dritt għall-assistenza legali waqt l-interrogatorju tiegħu, stante illi dan id-dritt ma kienx vigenti fiż-żmien tal-każ odjern. Fil-fatt dan ġie introdott fil-liġi Maltija bil-promulgazzjoni tal-Att LI tal-2016, li daħal fis-seħħ fit-28 ta' Novembru 2016 permezz tal-Avviz Legali 401 tal-2016.

Il-Qorti hawnhekk tirreferi għas-sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fil-5 ta' Ottubru 2018, fl-ismijiet **Christopher Bartolo vs Avukat Ġenerali et**, f'liema każ fl-istqarrijiet tiegħu, ir-rikorrenti minkejja li qabel irrilaxxa l-ewwel stqarrija, kien ingħata parir mingħand l-avukat tiegħu li f'dak l-istadju ma jghid xejn lill-pulizija, huwa xorta waħda rrisponda għad-domandi waqt l-interrogatorju li sarlu, bir-riżultat li stqarr fatti li kienu inkriminanti għalih, in kwantu ammetta li kien jixtri d-droga kemm għall-użu personali tiegħu, kif ukoll sabiex ibiegh minnha lil terzi. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti

²² A fol. 147 tal-proċess.

²³ Ara din ix-xhieda a fol. 139 sa 155 tal-proċess.

Kostituzzjonali qalet hekk dwar l-istqarrijiet rilaxxjati mill-istess rikorrenti minghajr il-jedd ta' assistenza legali waqt l-interrogatorji tiegħu:

“36. Mill-premess jirrizulta manifest li l-istqarrijiet rilaxxjati mir-rikorrent ser ikollhom kif fil-fatt għa` kellhom quddiem il-Qorti Kriminali impatt fil-proceduri kriminali, mhux in kwantu għall-ammissjonijiet, izda in kwantu l-kontenut tagħhom kien ittiehed in konsiderazzjoni fil-quantum tal-piena imposta fuq mill-Qorti Kriminali, u issa huwa car li anke l-Qorti tal-Appell Kriminali ser tiehu konsiderazzjoni tal-kontenut tal-istqarrijiet f'dan ir-rigward. Għalhekk, għalkemm il-proceduri kriminali għadhom pendenti u għalhekk ma jistax f'dan l-istadju jigi determinat jekk kienx hemm lezjoni ta' smigh xieraq f'dawk il-proceduri, jekk l-istqarrijiet jithallew fil-process tal-proceduri kriminali, dawn wisq probabbilment ser isir uzu minnhom mill-Qorti tal-Appell Kriminali bi pregudizzju jew vantagg għall-akkuzat fil-kwantifikazzjoni tal-piena, kemm dik karcerarja kif ukoll għal dak li tirrigwarda l-multa li tista' tigi imposta.

37. Fid-dawl tal-premess it-tehid tal-istqarrijiet zgur li ser ikollhom impatt fuq l-ezitu tal-process kriminali u, ladarba dan isir, x'aktarx ser isir ksur tad-dritt tal-rikorrent għal smigh xieraq tenut kont tal-fatt li dawn gew rilaxxjati mir-rikorrent fl-assenza ta' avukat li jassistih. Għalhekk huwa xieraq li, filwaqt li f'dan l-istadju ma jistax jinghad jekk kienx hemm lezjoni ta' dan id-dritt fundamentali tar-rikorrent peress li l-proceduri kriminali għadhom pendenti, dawn ma jithallewx jibqgħu fl-inkartament tal-process kriminali.” [sottolinear tal-Qorti]

Allura minkejja illi r-rikorrenti f'dak il-każ, kien ingħata l-jedd li jikkonsulta ma' avukat qabel l-ewwel interrogatorju tiegħu u anke eżerċita dan il-jedd, il-Qorti ordnat illi l-istqarrijiet tiegħu ma jithallewx fl-inkartament la darba kien ser ikollhom impatt fuq l-ezitu tal-process kriminali u dan stante illi ma ngħatax il-jedd għall-assistenza legali waqt l-interrogatorji tiegħu. Din kienet ukoll il-konkluzjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminal fis-sentenza tagħha tal-20 ta' Novembru 2018, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Claire Farrugia**, f'liema każ dik il-Qorti skartat bħala inammissibbli l-istqarrijiet tal-imputata, waħda minnhom ġuramentata, u dan għaliex għalkemm hija ngħatat id-dritt li tottjeni parir legali qabel l-istqarrijiet tagħha, liema dritt bħal fil-każ odjern hija għażlet li ma teżercitahx, madankollu hija ma ngħatatx id-dritt li tkun assistita minn avukat waqt l-interrogatorji li sarulha u dan stante li dan id-dritt ma kienx għadu viġenti fiż-żmien in kwistjoni.

Iżjed riċenti mbagħad, fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spettur Malcolm Bondin) vs Aldo Pistella** tal-14 ta' Diċembru 2018, f'liema każ l-appellat kien ingħata l-jedd li jottjeni parir legali qabel l-interrogatorju tiegħu u anke eżerċitah, izda ma ngħatax il-jedd li jkun assistit minn avukat waqt dan l-

interrogatorju, stante illi anke f'dak il-każ, fiż-żmien in kwistjoni, dan il-jedd ma kienx viġenti fil-liġi Maltija, il-Qorti Kostituzzjonali reġgħet irribadiet il-konkluzjonijiet tagħha fis-sentenza preċedenti fl-ismijiet **Christopher Bartolo vs Avukat Ġenerali et:**

“14. Ghalkemm, bhall-ewwel qorti, taqbel mal-appellanti illi f'dan l-istadju għadu ma sehh l-ebda ksur tal-jedd għal smigh xieraq, madankollu, kif osservat fil-każ ta' Malcolm Said, il-qorti xorta hija tal-fehma li ma jkunx għaqli li l-proċess kriminali jithalla jitkompla bil-produzzjoni tal-istqarrija tal-akkużat Pistella ladarba din, għallinqas f'parti minnha, ittiehdet mingħajr ma Pistella kellu l-għajjn ta' avukat. Għalhekk, ghalkemm għadu ma sehh ebda ksur tal-jedd għal smigh xieraq, fiċ-ċirkostanzi huwa għaqli illi, kif qalet l-ewwel qorti, ma jsir ebda użu mill-istqarrija fil-proċess kriminali sabiex, meta l-proċess kriminali jintemm, ma jkunx tniġġes b'irregolarità – dik li jkun sar użu minn stqarrija li ttiehdet mingħajr ma l-interrogat kellu l-għajjn ta' avukat – li tista' twassal għal konsegwenzi bħal thassir tal-proċess kollu.”

Fid-dawl ta' dawn is-sentenzi u anke tal-ġurisprudenza tal-Qrati tagħna u tal-Qorti Ewropea hemmhekk citati, il-Qorti ser tiskarta l-istqarrija tal-imputat odjern, kif ukoll kwalunkwe referenza għal tali stqarrija bħala inammissibbli. Dan naturalment japplika wkoll għal kwalunkwe dikjarazzjonijiet oħra li għamel l-imputat mingħajr dan il-jedd.

Ikkunsidrat ukoll:

Mill-provi prodotti jirrizulta ampjament illi fiż-żmien in kwistjoni r-relazzjoni ta' bejn l-imputat u Sharon Spiteri xejn ma kienet feliċi tant illi kellhom diżgwid serji u anke kontinwi bejniethom, kif ukoll numru ta' proċeduri.

Jirrizulta illi fid-data u l-hin indikati fiċ-ċitazzjoni odjerna, wara li l-kawża kontra Sharon Spiteri giet fi tmiemha, u wara tgħajir u kummenti, skont Sharon Spiteri, missierha u wliedha da parti tal-imputat fil-konfront tagħhom u skont l-imputat, da parti tagħhom kollha fil-konfront tiegħu u tas-sieħba tiegħu, is-sitwazzjoni iddeġenerat f'argument fiżiku proprju kif il-partijiet ikkonċernati rifsu l-għatba ta' barra tal-bieb tal-Qorti. Ilkoll jaqblu illi dan l-inċident sehh proprju wara li ntemmet din il-kawża u hekk kif waslu fil-bieb tal-Qorti, fi triqthom 'il barra. Madankollu dan il-qbil jieqaf hawn u effettivament hemm kunflitt bejn il-verżjoni mogħtija min-naħa 'l waħda minn Sharon Spiteri, missierha u wliedha u min-naħa l-oħra, dik mogħtija mill-imputat fir-rigward tad-dettal dwar kif żvolġew il-fatti illi wasslu għal-litigju fiżiku li ta lok għall-imputazzjonijiet kif miġjuba kontra l-istess imputat. Il-verżjoni mogħtija minn Sharon Spiteri hija korroborata minn missierha Raymond Spiteri u minn ulied il-partijiet, Mikela u Francesca Spiteri, li kif diġa` nġhad, kienu preżenti waqt l-

incident, kif ukoll in parti mill-verżjoni mogħtija minn Dr. Christian Grima, li kien preżenti qabel l-aggressjoni fiżika, meta kien qed jakkumpanja lill-klijenta tiegħu ma' missierha u wliedha, f'it tal-mumentu qabel.

Il-Qorti tagħna kellhom bosta okkażżjonijiet sabiex jesprimu ruħhom dwar il-kunflitt fil-provi u huwa ormai paċifiku illi mhux kull kunflitt fil-provi jwassal neċessarjament għal nuqqas ta' sejbien ta' ħtija. F'dan ir-rigward, il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tal-4 ta' Settembru 2009 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Omissis**, fejn ingħad hekk:

“Il-fatt li l-appellant ċaħad dawn l-inċidenti w li għalhekk hemm konflitt fil-provi ma jfissirx neċessarjament li hu kellu jiġi liberat għax l-Ewwel Qorti kienet libera li temmen il-versjonijiet ta' ... u tiskarta dik tiegħu. Mhux kull konflitt fil-provi awtomatikament iwassal għall-liberazzjoni ta' akkużat. Kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta fl-Appell Kriminali: “Il-Pulizija vs Graham Charles Ducker” [19.5.1997]: “It is true that conflicting evidence ‘per se’ does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one”.

L-Artikolu 637 tal-Kap. 9 jiddisponi illi f'kwistjonijiet li jolqtu l-kredibilita' ta' xhud, għandu jittiehed qies tal-imġieba, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xhieda għandhiex mis-sewwa, jekk hix konsistenti u ta' fattizzi ohra tax-xhieda tiegħu, jekk dik ix-xhieda hix imsaħħa minn xhieda ohra u taċ-ċirkostanzi kollha tal-każ. Mhux kull kunflitt fil-provi jwassal neċessarjament għal-liberazzjoni tal-persuna akkużata, imma l-ġudikant irid jara lil min ser jemmen u f'hiex ser jemmnu u ma jemmnux, tenut kont tal-kriterji kontenuti fl-Artikolu 637 appena imsemmija (Qorti tal-Appell Kriminali, **Il-Pulizija vs Joseph Thorne**, deċiża fid-9 ta' Lulju 2003).

Jinkombi għalhekk fuq il-Qorti l-obbligu illi tgħarbel il-provi sew sabiex tasal għall-konklużjoni dwar liema verżjoni għandha tingħata affidament. Wara li din il-Qorti fliet l-atti kollha bir-reqqa, fil-waqt illi ma teskludix illi seta' kien hemm xi kliem anke da parti ta' Sharon Spiteri u/jew uliedha diretti fil-konfront tal-imputat u/jew is-sieħba tiegħu, u dan b'mod partikolari in vista tal-kunflitti kontinwi li kien hemm dak iż-żmien bejniethom, m'għandhiex dubju illi l-imputat ittenta jxejjen dak illi seħh u saħansitra kellu l-ardir jixhet il-ħtija tal-akkadut fuq is-sieħba tiegħu, li wara kollox baqgħet ma xehditx f'dawn il-proċeduri minkejja li hija wkoll kienet preżenti.

Apparti illi x-xhieda ta' Sharon Spiteri, missierha u wliedha hija kollha konformi ossia illi l-imputat odjern aggredixxa lil Spiteri bil-mod minnhom

spjegat fix-xhieda tagħhom u kkaġunalha l-ġrieħi minnha sofferti fil-jum in kwistjoni, iċ-ċertifikat mediku rilaxxjat fil-konfront ta' Spiteri ġewwa ċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Furjana jindika iżjed minn tilwima ta' "*żewġ sekondi kollox*" bejn żewġ nisa, kif jgħid l-imputat fix-xhieda tiegħu. Anzi dan iċ-ċertifikat jindika illi Spiteri kellha uġiġh f'rasha, demm niexef u nefħa fuq il-lemin ta' xoffitha ta' isfel, nefħa u uġiġh fuq il-warda ta' wiċċha, fin-naħa tal-lemin, uġiġh, nefħa u moviment ristrett tas-sebġha l-kbir ta' idha l-leminija, kif ukoll illi kienet fi stat ta' xokk u anzjeta`. Ċertament illi tali ġrieħi huma iżjed kompatibbli mal-verżjoni ta' Sharon Spiteri, missierha u wliedha milli mal-verżjoni tal-imputat. Il-Qorti tinnota wkoll illi apparti illi x-xhieda kollha jgħidu illi Spiteri kellha d-demm fuq xoffitha, inkluż ukoll Dr. Christian Grima, dan tal-aħħar iżid ukoll illi ra lil Spiteri b'xagħarha mqanfed, li wkoll jindika li x-xhieda ta' Sharon Spiteri, missierha u wliedha hija iżjed plawsibbli u verosimili u għandha iżjed mis-sewwa minn dik tal-imputat odjern. Mikela Spiteri iżzid tgħid illi kienet ċerta li ma kinitx is-sieħba ta' missierha li aggreddiet lil ommha, stante illi din kienet tinsab proprju hdejha fil-mument tal-aggressjoni da parti ta' missierha. Ix-xhieda ta' Dr. Christian Grima mbagħad ma thallix dubju dwar l-istat li kien jinsab fih l-imputat wara li ntemmet il-kawża, liema stat huwa jiddekrivih bħala xejn inqas minn "*stat ta' demonju*" u l-imputat stess jammetti li dakinhar kien aġitat, għalkemm jimputa dan l-istat tiegħu fuq il-parti l-oħra, skont hu, għaliex għajru lili u lis-sieħba tiegħu u offendew lil ommu. F'dawn iċ-ċirkostanzi, il-Qorti m'għandhiex dubju illi l-aggressjoni li ġarrbet Sharon Spiteri u li wasslet għall-ġrieħi fuq indikati twettqet mill-imputat odjern. Hawnhekk il-Qorti ma tistax ma tirrilevax ukoll illi hija kellha l-opportunita` tisma' lill-imputat jagħti x-xhieda tiegħu u setgħet tosserva wkoll il-komportament tiegħu fuq il-pedana tax-xhieda, liema komportament qisitu bħala wiehed arroganti għall-aħħar. Issib ukoll ripudjanti l-allegazzjoni tal-imputat illi Sharon Spiteri setgħet anki ffabrikat il-ġrieħi ċertifikati stante illi ma gietx akkumpanjata mill-pulizija meta marret ġewwa ċ-Ċentru tas-Saħħa!

Permezz tal-ewwel imputazzjoni, l-imputat jinsab akkużat illi kkawża ġrieħi ta' natura gravi fuq il-persuna ta' Sharon Spiteri, bi ksur tal-Artikoli 216 u 222(1)(a) tal-Kapitolu 9.

Mill-provi prodotti ma jirrizultax sodisfaċentement ippruvat li ġew kaġunati ġrieħi ta' natura gravi fuq il-parti leża pero` jirrizulta illi ġew kaġunati biss ġrieħi ta' natura hafifa li allura jinkwadraw ruħhom taħt l-Artikolu 221(1) u mhux taħt l-Artikolu 216 tal-Kap. 9.

L-Artikolu 222(1)(a) tal-Kap. 9 jelenka dawk iċ-ċirkostanzi aggravanti illi jzidu l-piena tal-offiża bi grad u dan meta l-offiża ssir fuq *inter alia* il-persuna ta' wiehed mill-konjuġi, jew fuq xi persuna msemmija fl-Artikolu 202(h) tal-Kap. 9. Dan l-aħħar artikolu mbagħad jirreferi wkoll għall-każ fejn id-delitt isir fuq

il-persuna ta' "(i) il-konjuġi attwali jew eks konjuġi, sieħeb f'unjoni ċivili, jew koabitant" u il-kelma "konjuġi" tinkludi lill-persuna li ż-żwieġ tagħha mal-ħati jkun ġie xolt jew dikjarat null. Fix-xhieda tagħha, Sharon Spiteri tgħid illi l-imputat odjern huwa "*l-ex raġel*"²⁴ u li ż-żwieġ tagħhom ġie dikjarat null, li jfisser illi fiż-żmien tal-każ, huma jew kienu għadhom konjuġi jew ex-konjuġi, u għalhekk fit-termini tal-Artikolu 202(h) tal-Kap. 9 u tal-Artikolu 222(1)(a).

Għaldaqstant, il-Qorti tqis illi l-ewwel imputazzjoni tirrizulta sodisfaċentement ippruvata in kwantu r-reat ta' offiża ta' natura ħafifa fuq il-persuna ta' Sharon Spiteri, komprijż u nvolut fir-reat li bih ġie akkużat l-imputat odjern u in kwantu l-aggravanti ai termini tal-Artikolu 222(1)(a) tal-Kap. 9.

Permezz tat-tieni u tat-tielet imputazzjonijiet, l-imputat jinsab akkużat ukoll talli kkaġuna biża' li ser tintuża vjolenza kontra Sharon Spiteri personalment jew kontra l-proprjeta' tagħha, kif ukoll illi kkaġuna din il-biża' wkoll fil-konfront tal-Avukat Dr. Christian Malcolm Grima LL.D. u dan fit-termini tal-Artikolu 251B(1) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tal-24 ta' April 2009, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Raymond Parnis** ingħad hekk fir-rigward tar-reat ikkontemplat fl-Artikolu 251B tal-Kap. 9:

"Dan ir-reat ġie evidentement ispirat mill-Artikolu 4(1) tal-Protection from Harassment Act, 1997 tal-Ingilterra, liema artikolu jipprovdi testwalment hekk: "A person whose course of conduct causes another to fear, on at least two occasions, that violence will be used against him is guilty of an offence if he knows or ought to know that his course of conduct will cause the other so to fear on each of those occasions." L-Artikolu 251B tagħna – u hawn il-Qorti ser tuża t-test Ingliż proprju biex wieħed ikun jista' jara x-xebħ u fejn saru t-tibdiliet – jipprovdi, fis-subartikolu (1) tiegħu, hekk: "A person whose course of conduct causes another to fear that violence will be used against him or his property or against the person or property of any of his ascendants, descendants, brothers or sisters or any person mentioned in sub-article (1) of article 222 shall be guilty of an offence if he knows or ought to know that his course of conduct will cause the other so to fear on each of those occasions ..." Il-kliem "on each of those occasions" huma indikattivi li l-att materjali ma jistax isehħ f'okkazzjoni waħda iżda jrid ikun hemm għall-anqas żewġ okkazzjonijiet – proprju kif jingħad fil-matrici Ingliża, "on at least two occasions". Għal xi raġuni – fil-fehma ta' din il-Qorti kompletament illogika – il-kliem "on at least two occasions" thallew barra. Fi kliem l-edituri ta' Blackstone's Criminal Practice, 2008 (OUP, 2007):

²⁴ Ara a fol. 47 tal-proċess.

“How separate the two occasions must be remains to be seen. The nature of stalking, the activity which primarily created the need for the new offences, might mean that the occasions are likely to be on separate days, although it may be possible to differentiate activities on one day where they can be viewed as not being continuous. The further apart the incidents, the less likely it is that they will be regarded as a course of conduct ... It was recognised, however that circumstances can be conceived ‘where incidents, as far apart as a year, could constitute a course of conduct’. The type of incidents would be those intended to occur on an annual event such as a religious festival or a birthday...” (Para. B11.82, pp. 650-651. Ara wkoll il-kummenti u osservazzjonijiet f’paragrafu B11.91, p. 653).

Din il-Qorti mhix ser tipprova tagħti definizzjoni eżawrienti ta’ x’jammonta għal “course of conduct” għall-fini tal-imsemmi Artikolu 251B(1) – u anqas ma hi ser tipprova telenka każijiet, anke jekk biss bħala forma ta’ eżempju, li jammontaw jew ma jammontawx għal tali “imġieba”, haġa li trid tiġi deċiża minn każ għal każ skond iċ-ċirkostanzi u bl-applikazzjoni ta’ doġa qawwija ta’ saġġezza min-naħa tal-gudikant. Dak li qed jiġi deċiż f’din il-kawża hu biss li incident wiehed (u, per di piu, ta’ minuti) ma jammontax għal “course of conduct” għall-finijiet tal-Artikolu 251B(1).”

Ma hemmx dubju illi l-aġir tal-imputat dak in-nhar tal-incident holoq biża’ ta’ vjolenza fil-persuna tal-parti leża, u effettivament tali vjolenza fuq il-persuna tagħha giet eżerċitata wkoll. Biss dan l-aġir ma jistax jingħad illi jikkostitwixxi *course of conduct* għall-fini tar-reat ikkontemplat fl-imsemmi artikolu. Huwa minnu wkoll illi mill-fedina penali tal-imputat, kif aġġornata – li fi kwalunkwe każ, il-Qorti ma tqisx bħala l-aħjar prova - jirriżulta illi kien hemm incidenti oħrajn bejn il-partijiet, biss dawn kienu mbegħda minn xulxin bi trapass taż-żmien. Il-Qorti tqis ukoll illi anke l-imputazzjoni kif dedotta tikkonċentra speċifikament fuq data waħda u ħin partikolari. Wiehed mill-elementi essenzjali ta’ dan ir-reat huwa komportament f’aktar minn okkazzjoni waħda u incident wiehed waħdu ma jistax iwassal għal sejbien ta’ htija.

L-istess jingħad għar-rigward it-tielet imputazzjoni billi l-kompartament tal-imputat fil-konfront tal-Avukat Dr Christian Grima kien incident wiehed iżolat. Anki jekk kif xehed l-istess Avukat, huwa ħassu mbeżża’ bil-kliem tal-imputat, ma tressqet ebda prova illi l-imputat u l-avukat kellhom xi skontra ieħor qabel dak mertu tal-każ in diżamina.

Għaldaqstant, il-Qorti tqis illi dawn iż-żewġ imputazzjonijiet ma jirriżultawx sodisfaċentement ippruvati.

Permezz tar-raba' imputazzjoni l-imputat jinsab akkużat ukoll talli ingurja u/jew hedded lill-Avukat Dr Christian Grima LL.D ai termini tal-Artikolu 339(1)(e) tal-Kap. 9.

Kif jirrizulta mix-xhieda tal-Avukat Dr. Grima supra riportata, huwa hassu mhedded bil-kliem tal-imputat meta dan irrefera għall-fatt illi anki l-avukat għandu l-ulied, b'mod partikolari għaliex dan il-kliem kien akkumpanjat minn aġir aggressiv da parti tal-imputat, u dan kif spjegat minnu fix-xhieda tiegħu.

Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tal-20 ta' Mejju 2013, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Rocco D'Alessandro**, ingħad illi 'theddid' ifisser “*li l-aġent jipprospetta lil persuna oħra ħsara ingusta fil-futur (liema ħsara ma tkunx tammonta għal reat ieħor ikkontemplat band'ohra fil-Kodiċi) liema ħsara tkun ukoll ipprospettata li tiddependi mill-volonta` tal-istess aġent*”.

Il-Qorti tqis bħala kredibbli l-verzjoni tal-fatti kif mogħtija mill-Avukat Dr Christian Grima u wara kollox l-imputat lanqas innega li qal il-kliem indikat mill-istess avukat. Tqis ukoll illi dan il-kliem meta abbinat mal-istat tiegħu f'dak il-mument, mal-mod kif l-imputat kellem lill-avukat, fil-waqt illi ppunta wiċċu u subajgh lejh, kien jammonta għal theddid u kien intiż hekk.

Għalhekk tqis illi r-raba' imputazzjoni giet sodisfaċentement ippruvata.

L-imputat gie ukoll akkużat ukoll talli rrenda ruħu reċidiv ai termini tal-Artikoli 49 u 50 tal-Kap 9.

Il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Paul Abela** deċiża nhar l-10 ta' Settembru, 2004 fejn ingħad hekk:

“Għalkemm il-fedina penali tista' tittiehed in konsiderazzjoni mill-Qrati ta' Ġustizzja Kriminali biex ikunu jistgħu jikkalibraw il-piena, l-imputazzjoni tar-reċidiva dejjem tinneċessita li ssir il-prova tal-kundanna jew kundanni preċedenti; tali prova ssir permezz ta' kopja legali tas-sentenza jew sentenzi preċedenti kif ukoll billi jiġi ppruvat a sodisfazzjoni tal-qorti - permezz ta' xhieda jew minn ezami tal-istess sentenza jew sentenzi (jekk din jew dawn ikunu jagħtu l-konnotati meħtieġa tal-persuna kkundannata) jew minn ezami tal-atti tal-kawża ta' dik is-sentenza jew ta' dawk is-sentenzi preċedenti - li dawk is-sentenzi jirreferu għall-persuna li tkun qed tiġi akkużata bir-reċidiva.”

In sostenn ta' dan l-addebitu, il-Prosekuzzjoni esebiet vera kopja ta' ċitazzjoni kontra Stephen Spiteri li, min-numru tal-karta tal-identita' jirrizulta illi huwa l-

imputat odjern, b'notamenti *di proprio pugno* tal-Maġistrat sedenti²⁵, kif ukoll vera kopja ta' citazzjoni ohra li hemm annessa magħha s-sentenza *di proprio pugno* tal-Maġistrat.²⁶ Il-Qorti tqis illi dawn ma jammontawx għal kopja legali jew kopja uffiċjali tas-sentenza, kif titlob il-ġurisprudenza, liema kopja uffiċjali għandha ċertament tkun dattilografata.

Il-Prosekuzzjoni esebiet ukoll kopja formali ta' sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali datata 31 ta' Mejju 2012, fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Stephen Spiteri'.²⁷ Din is-sentenza madankollu ma tikkontjenix il-konnotati tal-imputat f'dak il-każ u lanqas ma saret il-prova tal-identita' tiegħu ossia illi huwa proprju l-imputat odjern, b'mezzi ohrajn.

Għaldaqstant, fid-dawl tas-suespost, l-imputat mhuwiex qiegħed jitqies bħala reċidiv.

Kunsiderazzjonijiet dwar il-Piena

Għal fini ta' piena, il-Qorti qegħda tqis il-fedina penali agġornata tal-imputat, liema fedina penali tikkonsisti f'sejbien ta' htija dwar serq aggravat, denunzja ta' reat li kien jaf li ma sarx u ġurament falz, ksur ta' regolamenti tat-traffiku u reat taħt il-Kap. 65, bosta reati kontravvenzjonali, hsara volontarja, fastidju u biża' li tintuża vjolenza, ksur ta' digriet tal-Qorti u feriti ta' natura hafifa, dwar liema l-imputat ingħata liberazzjoni kundizzjonata f'seba' okkazzjonijiet, sentenza ta' prigunerija sospiża darbtejn, sentenza ta' prigunerija effettiva u pjeni pekunjarji, apparti garanzija personali diversi drabi wkoll.

Qegħda tqis ukoll in-natura tar-reati li tagħhom qed jinstab hati l-imputat, kif ukoll iċ-ċirkostanzi tal-każ.

Il-Qorti tqis ukoll illi fiż-żmien in kwistjoni, il-piena applikabbli għar-reat taħt l-Artikolu 221(1) tal-Kap. 9 kienet dik ta' massimu ta' tlett xhur prigunerija jew multa, liema piena għandha tiżdied bi grad, bl-aggravanti kkontemplat fl-Artikolu 222(1)(a) tal-Kap 9.

Tqis ukoll id-dikjarazzjoni ta' Sharon Spiteri fis-seduta tat-3 ta' April 2017 u dan fis-sens illi ma kienx hemm incidenti ohrajn wara l-każ mertu ta' dawn il-proċeduri, illi l-kawżi kollha illi kien hemm pendent bejniethom ġew riżolti u li llum il-partijiet igawdu minn relazzjoni ċivili. Madanakollu, billi għad hemm xi divergenzi bejnha u bejn l-imputat in kwantu l-aċċess tiegħu għal binthom minuri, hija ddikjarat ukoll illi jkun għaqli illi l-Qorti tordna l-ħruġ ta' Ordni ta'

²⁵ Ara Dok KB7, a fol. 121 tal-proċess.

²⁶ Dok. KB8, a fol. 122 u 123 tal-proċess.

²⁷ Ara Dok. KB9, a fol. 124 sa 126 tal-proċess.

Protezzjoni favur tagħha u l-minuri. F'dan ir-rigward, wara li qieset iċ-ċirkostanzi tal-każ u dak dikjarat minn Sharon Spiteri, in kwantu ma jidhrilhiex illi għandha tkun hi li tirrizolvi jew tidhol anke indirettament, fi kwistjonijiet ta' aċċess għall-minuri, tqis illi Ordni ta' Trazzin fil-konfront tal-istess Sharon Spiteri għandu jkun suffiċjenti.

Konkluzjoni

Għal dawn il-motivi, il-Qorti wara illi rat l-Artikoli 17(d), 221(1), 222(1)(a) u 339(1)(e) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, kif vigenti fiż-żmien tal-każ odjern, qegħda ssib lill-imputat mhux ħati tat-tieni u tat-tielet imputazzjonijiet u tal-addebitu tar-reċidiva miġjuba kontra tiegħu, fil-waqt illi qed issibu ħati tal-ewwel u tar-raba' imputazzjonijiet u tikkundannah għall-piena ta' erba' (4) xhur prigunerija, li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, qed tigi sospiza għal perjodu ta' sentejn mil-lum.

Il-Qorti wissiet lill-ħati bil-konsegwenzi skont il-liġi, kemm il-darba huwa jikkommetti reat ieħor punibbli bi prigunerija fil-perjodu operattiv tas-sentenza sospiza.

In oltre sabiex tipprovdi għas-sigurta' ta' Sharon Spiteri u bl-applikazzjoni ta' l-Artikolu 382A tal-Kap. 9, qegħda tordna l-ħruġ ta' Ordni ta' Trazzin favur Sharon Spiteri (ID 203476(M)) fil-konfront tal-ħati Stephen Spiteri, permezz ta' liema l-ħati qed jiġi pprojbit milli javviċina jew b'xi mod isegwi l-movimenti tal-istess Sharon Spiteri, kif ukoll milli jivvessa jew b'xi mod jimmolesta lill-istess Spiteri. Tali Ordni għandu jibqa' fis-seħħ għal żmien sentejn mil-lum.

Tordna illi dan l-Ordni jiġi kkomunikat lill-Kummissarju tal-Pulizija.

Il-Qorti spjegat lill-ħati bil-konsegwenzi skont il-liġi kemm il-darba huwa jikser dan l-Ordni.

Natasha Galea Sciberras
Maġistrat